

Asia: VN/23379/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämisen ja hallintokeskuksesta annetun lain 3 a §:n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Opetushallitus kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä

elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämisen ja hallintokeskuksesta annetun lain 3 a §:n muuttamiseksi.

Opetushallitus kannattaa KEHA-keskukselle annettavaa roolia toimia kansallisena koordinaattorina ja kansallisen teknisen järjestelmän rekisterinpitäjänä.

Opetushallitus katsoo, että lain valmistelussa ja toimeenpanossa tulee lisäksi varmistaa kansallisen tason lisäohjeistus toimivaltaisille viranomaisille siitä,

kuinka SDG:tä ja tietosuojaa koskevia EU-asetuksia tulkitaan yhteen kansallisen lain julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019) kanssa.

Yleinen tietosuojasetus (EU) 2016/679 säätelee rekisterinpitäjyydestä ja tiedon käsittelyn perusteista. Kuten hallituksen esityksen luonnoksen

valmistelumateriaalissa todetaan, SDG OOTS-järjestelmän toimeenpanoasetuksen sisältämä yksilön suostumukseen perustuva tietojen luovutus ja käsittely on osin ristiriitainen sen kanssa, mitä on todettu suostumukseen perustuvasta käsittelystä ja viranomaistoiminnasta. SDG:n menettelyiden

osalta on täten ylikansallisesti sovittu, että viranomaisen käsittelyperusteena on rekisterinpitäjän lakisääteinen velvoite.

Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019) säättää mm. tietoaineistojen muodostamisesta ja luovuttamisesta kansallisesti. Lain 22 § todetaan tietojen luovuttamisesta teknisen rajapinnan avulla seuraavasti: ”Viranomaisten on toteutettava säännöllisesti toistuva ja vakiosisältöinen sähköinen tietojen

luovuttaminen tietojärjestelmien välillä teknisten rajapintojen avulla, jos vastaanottavalla viranomaisella on tietoihin laissa säädetty tiedonsaantioikeus.”

Velvollisuus varmistaa vastaanottavan viranomaisen tiedonsaantioikeus on yleisesti ollut tietoja luovuttavan viranomaisen vastuulla.

Luonnoksessa KEHA-keskukselle ehdotetaan annettavaksi rooli kansallisen teknisen järjestelmän rekisterinpitäjänä. KEHA-keskuksen ylläpitämä tekninen

järjestelmä on rakennettu siten, että tiedot siirretään luovuttavalta viranomaiselta ensiksi KEHA-keskuksen ylläpitämään kansalliseen järjestelmään,

ennen kuin ne edelleen siirtyvät varsinaiseen todistusmateriaalin pyytäjän rekisteriin. Opetushallitus katsoo, että lain valmistelun yhteydessä on tarpeen

varmistaa, että KEHA-keskukselle on kansallisessa lainsäädännössä annettu tarpeeksi kattava tiedonsaantioikeus SDG-asetuksessa mainittujen menettelyiden mukaisiin tietoihin, tai vaihtoehtoisesti että asiasta on annettu kansallinen tulkinta ja ohjeistus, jossa SDG-asetuksen sisältämä viranomaisen velvollisuus

luovuttaa tiedot menettelyä varten on riittävä sellaisenaan, eikä muodosta ristiriitaa lain julkisen hallinnon tiedonhallinnasta kanssa.

Toimivaltaisten viranomaisten nimeämisten osalta Opetushallitus kannattaa luonnoksen esitystä siitä, että toimivaltaisista viranomaisista ei erikseen säädetä

laissa.

Laipio Essi
Opetushallitus